

ZÁPISNICA

ZO ZASADNUTIA KOMISIE NA KOORDINÁCIU ÚLOH OCHRANY LOKALÍT SVETOVÉHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Účastníci stretnutia: podľa prezenčnej listiny

Ospravedlnení: Dudáš, Džurný, Jakušová

Neospravedlnení: Fabuľa, Krasnohorská

Prizvaní na rokovanie: Fabuľa, Kosová, Vavrek

Rokovanie Komisie na koordináciu úloh ochrany lokalít svetového kultúrneho dedičstva (ďalej len „komisia“) sa konalo 12.12.2017 v malej zasadačke Ministerstva kultúry SR.

Komisia prerokovala nasledovné body programu:

1. Otvorenie
2. Informácia o novom predsedovi komisie
3. Voľba nového podpredsedu komisie
4. Samostatné vyhodnotenie činnosti:
 - Riadiaca skupina lokality UNESCO Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia – mesto Banská Štiavnica
 - Riadiaca skupina Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka – Evanjelická cirkev a. v. Farnosť Hronsek
 - Riadiaca skupina Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia – Mesto Levoča; Historické jadro mesta Bardejov - Mesto Bardejov
 - Rezervácia ľudovej architektúry Vlkolínec - Rada pre Vlkolínec
5. Stručný prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch OSSD 2017
6. Stručná informácia o monitoringu lokalít svetového kultúrneho dedičstva
7. Aktuálne informácie a problémy k problematike svetového kultúrneho dedičstva UNESCO – zlepšenie občianskeho povedomia, vzťah rómskej komunity k pamiatkovým hodnotám - Žehra, sporné stavby – Bardejov
8. Diskusia, rôzne

Priebeh stretnutia podľa jednotlivých bodov programu:

K bodom 1), 2) a 3) tajomníčka komisie Alena Prokešová otvorila zasadnutie, privítala účastníkov a informovala prítomných o novom predsedovi komisie Radoslavovi Ragačovi, generálnom riaditeľovi sekcie kultúrneho dedičstva, ktorý bol náhle odvolaný do kancelárie ministra, preto bol neprítomný na začiatku zasadnutia komisie. Novým podpredsedom komisie je nová riaditeľka odboru ochrany pamiatkového fondu Zuzana Ondrejková, ktorá informovala prítomných o nastávajúcom roku 2018 ako roku Európskeho kultúrneho dedičstva.

K bodu 4) V ďalšom bode bolo vykonané vyhodnotenie činnosti v jednotlivých lokalitách UNESCO:

- Nadežda Babiaková (MÚ Banská Štiavnica) vyslovila svoju spokojnosť s rozvojom cestovného ruchu; ako predseda predstavenstva OOCR presadzuje smerovanie finančných prostriedkov hlavne na propagáciu celého banskoštiavnického regiónu; deti a mládež sú zaradené do základného vzdelávania kultúrnych pamiatkach; vyslovila však svoju nespokojnosť s výškou pridelovaných finančných dotácií z dotačného programu ministerstva kultúry,
- Michal Kapusta (MÚ Sp. Podhradie) oboznámil prítomných o sprevádzkovaní ČOV, na ktorú je napojených 95% obyvateľov mesta; 80% mestských komunikácií je zrekonštruovaných; mesto zakúpilo vyradený rušeň a počas letných víkendov jún-júl-august premáva pre domácich aj návštevníkov; spomenul problémy s obyvateľmi rímskeho pôvodu, ktorí nerešpektujú spoločenské konvencie; informoval tiež o slávnostiach v Levoči, ktoré prebiehali počas uplynulého obdobia pri príležitosti 500. výročia Majstra Pavla z Levoče,
- Jozef Bašáry (MÚ Ružomberok) a súčasne projektový manažér Rady pre Vlkolínec Mestského úradu Ružomberok informoval o probléme získať finančnú dotáciu z dotačných zdrojov iných rezortov, aj na stavbu nových objektov, pretože Vlkolínec je mestskou časťou mesta Ružomberok, ktoré je povinné zveľaďovať ju v zmysle zákona o obci. Z uvedeného dôvodu mesto nemôže čerpať dotácie z programu rozvoja vidieka. Mesto má v úmysle naďalej riešiť zachovanie prírodného rázu okolia osady prostredníctvom dotácií a odbornej pomoci Slovenskej technickej univerzity. Chýbajú financie na dokončenie kanalizácie vo Vlkolínci, vypracovanie nového územného plánu a tiež nového manažment plánu,
- Juraj Popjak (MÚ Bardejov) podal informáciu o preinvestovaní 1,3 mil. € do obnovy mesta z rôznych dotačných zdrojov; o vykonávanom archeologickom výskume v lokalite horného hradu a cezhraničnej spolupráci pri františkánskom kostole a hornom hrade; o plánovanom zámere mesta pripraviť oslavy 775. výročia udelenia mestských výsad mestu,
- K bodu 5) Alena Prokešová (MK SR) informovala o poskytnutí finančných príspevkov na obnovu kultúrneho dedičstva v lokalitách UNESCO vo výške 1 420 000,-€ pre 105 projektov z Dotačného systému MK SR v r. 2017,

K bodu 6) Ľubica Pinčíková (PÚ SR) - zdôraznila potrebu stáleho monitoringu lokalít svetového kultúrneho dedičstva, ktorého cieľom je zachovanie ich jedinečnej svetovej hodnoty, autenticity a integrity a uplatnenie účinných nástrojov pri ich ochrane. Je potrebné riešiť všetky problémy lokalít svetového kultúrneho dedičstva a predchádzať akýmkoľvek ohrozeniam. Skonštatovala, že nefunguje výmena informácií medzi jednotlivými ústrednými orgánmi štátnej správy, predovšetkým s ministerstvom životného

prostredia viazne spolupráca, napr. pri obnove tajchov, úprave krajiny pri zasnežovaní a pod.

K bodu 7) a 8) v rámci diskusie vystúpili:

- Ľubica Pinčíková (PÚ SR) informovala o problémoch so živelnou výstavbou rodinných domov v ochrannom pásme Banskej Štiavnice; spomenula zanedbávanie údržby niektorých nehnuteľností zo strany vlastníkov; upozornila na problémy s pochovávaním na cintoríne v Žehre a vytváraním nelegálnych skládok odpadu rómskymi spoluobčanmi,
- Keďže sa zasadnutia nemohla zúčastniť Anna Jakušová, farárka evanjelickej cirkvi a. v. Hronsek a súčasne zástupkyňa Riadiacej skupiny drevených chrámov v slovenskej časti Karpatského oblúka, tajomníčka Alena Prokešová informovala v jej mene o žiadosti zástupcov drevených chrámov preveriť možnosť zníženia povinnej 5% finančnej spoluúčasti prijímateľa dotácie príp. povinnej 5% spoluúčasti z pridelenej finančnej dotácie, nie zo žiadanej sumy (povinná 5% spoluúčasť vyplýva zo zákona č. 434/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov). Skonštatovala tiež, že Riadiaca skupina doteraz nemá výsledky pasportizácie stavu drevených kostolíkov, ktorú vykonával HaZZ v priebehu rokov 2013 -2016,
- Ľubica Pinčíková (PÚ SR) oznámila, že vedenie Košického samosprávneho kraja zaplatil 5% povinnej spoluúčasti za drevený chrám v Ruskej Bystrej, pričom dal ďalších 8 150,-€ na terénne úpravy, čo potvrdila Adriana Šebešová (VÚC KSK),
- Veronika Fitzeková (VÚC PSK) upozornila na pretrvávajúce problémy so zatvorenými kostolíkmi na východnom Slovensku,
- Soňa Koreňová (Úrad splnomocnenca vlády SR) v zastúpení miesto Štefana Vavreka nevedela zaujať stanovisko k predloženým témam. V prípade zaslania podnetov z tejto komisie ich budú aktívne riešiť,
- Michal Kapusta požiadal predsedu komisie o spoluprácu pri zverejnení informácie v médiách o 25. výročí zápisu lokalít Banskej Štiavnice, Spišského Podhradia a Vlkolínca do prestížneho Zoznamu svetového prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO. Navrhoval zviditeľnenie lokalít UNESCO napr. vydaním tlačových správ, krátkych šotov vo verejno-právnych médiách, putovnej výstavy, vydaním informačných letáčikov a pod. Marta Machurková (MDaV SR) ponúkla pomoc pri distribúcii prípadných materiálov do zahraničia. V každom prípade je potrebné zvýšiť informovanosť širokej verejnosti o bohatom kultúrnom dedičstve na našom území.

Komisia odporúča prijať nasledovné opatrenia so zodpovednosťou jednotlivých rezortov a inštitúcií, ktoré budú predmetom odpočtu na nasledujúcom zasadnutí komisie:

1. Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity: preveriť možnosť spolupráce a poskytnúť súčinnosť pri riešení problémov, vyplývajúcich z nefunkčnej samosprávy v obci Žehra napr. pri eliminovaní nelegálnej výstavby v osadách Rybníček a Dobrá Voľa, vytváraní nelegálnych skládok odpadu, pri predchádzaní prejavov vandalizmu, pri nevhodných úpravách náhrobkov na cintoríne pri Kostole sv. Ducha.
2. Riadiaca skupina drevených chrámov v slovenskej časti Karpatského oblúka: diagnostikovať problémy, súvisiace so zabezpečením protipožiarnej ochrany drevených chrámov a navrhnúť opatrenia na ich ochranu.

3. MŽP SR: poskytovať súčinnosť na národnej a regionálnej úrovni pri monitoringu lokalít svetového kultúrneho dedičstva a predovšetkým v CHKO Štiavnické vrchy zohľadňovať pri rozhodovaní záujem zachovania kultúrnych hodnôt krajiny.
4. MV SR, HaZZ: poskytnúť výsledky pasportizácie stavu drevených chrámov v slovenskej časti Karpatského oblúka a navrhnúť možný spôsob protipožiarnej ochrany.

Záverom možno konštatovať, že pracovné stretnutie jednotlivých zástupcov ústredných orgánov štátnej správy, verejnej správy a samosprávy sú užitočným miestom výmeny informácií a skúseností.

Prítomní sa zhodli, že každý rezort v rámci svojich kompetencií zabezpečí:

- preferenciu lokalít kultúrneho dedičstva v dotačných programoch,
- zvýšenie povedomia verejnosti o unikátnych hodnotách svetového kultúrneho dedičstva na Slovensku,
- v záujme upevnenia spoločenského povedomia o kultúrnom dedičstve SR, zvýšenie úrovne poskytovaných služieb a zainteresovanosť miestnych obyvateľov do ochrany kultúrneho dedičstva.

Zasadnutie ukončil Radoslav Ragač poďakovaním za účasť a aktívnu spoluprácu.

Bratislava, 14. decembra 2017

Schválil: Radoslav Ragač, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva MK SR

Vypracovala: Alena Prokešová, tajomníčka komisie